

Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΦΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ: «Διερεύνηση του ρόλου του τουρισμού στην παραγωγική δομή και οικονομία του Δήμου Χερσονήσου με βάση τη προσέγγιση των Περιφερειακών Δορυφόρων Λογαριασμών Τουρισμού»

ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΦΑΣΗ - Αντικείμενο του έργου και προκαταρκτικές εργασίες θεωρητικού και μεθοδολογικού χαρακτήρα

1. Η οριστικοποίηση της μεθοδολογικής διαδικασίας και λειτουργικής κατασκευής του δορυφορικού πλαισίου προσέγγισης για τον τουρισμό στον Δήμο Χερσονήσου (ΔΛΤ – Χ)

Βασική προϋπόθεση για την κατασκευή αξιόπιστων Δ.Λ.Τ. είναι η διάκριση των επιμέρους τύπων τουρισμού που πραγματοποιούνται σε μια χώρα ή μια περιφέρεια χώρας και η συνακόλουθη απόφαση ποιες από αυτές θα περιλαμβάνει αυτό το εθνικολογιστικό εργαλείο .

Οι τύποι αυτοί, χαρακτηρίζονται και διακρίνονται σε σχέση με την ενέργεια της μετακίνησης του υποκειμένου - τουρίστα στο χώρο, όπως δείχνει ενδεικτικά και η ακόλουθη σχηματική παράσταση:

Τύποι τουρισμού και ο προσδιορισμός τους στην περιοχή του Δήμου Χερσονήσου
I. Εσωτερικός τουρισμός (Διενεργείται εντός της συγκεκριμένης χώρας, περιφέρειας ή περιοχής)
II. Εισερχόμενος τουρισμός (Διενεργείται εντός της συγκεκριμένης χώρας, περιφέρειας ή περιοχής)
III. Εξερχόμενος τουρισμός (Διενεργείται εκτός της συγκεκριμένης χώρας, περιφέρειας ή περιοχής)

Οι τρεις παραπάνω βασικοί τύποι τουρισμού μπορεί να συνδυαστούν με διάφορους τρόπους σε σχέση με τον χώρο που ενεργοποιείται η τουριστική κατανάλωση και να συγκροτήσουν τις ακόλουθες σωρευτικές κατηγορίες τουρισμού :

- Εγχώριος τουρισμός (Domestic Tourism - DT) = I + II.
- Εθνικός τουρισμός (National Tourism – NT) = I + III.
- Διεθνής τουρισμός (International Tourism – IT) = II + III

Λαμβάνεται υπόψη ότι ο τουρισμός, δεν αντιστοιχεί στην κλασική έννοια παραγωγικού κλάδου ή βιομηχανίας, είναι μια έννοια που βασίζεται στη ζήτηση. Δεν είναι δηλαδή ο παραγωγός που παρέχει το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό που προσδιορίζει τον τρόπο ταξινόμησης του τουρισμού, αλλά μάλλον ο καταναλωτής, δηλ. ο επισκέπτης.

Σύμφωνα με το διεθνές μεθοδολογικό και εννοιολογικό πλαίσιο των ΔΛΤ, η τυπική / αντιπροσωπευτική παραγωγή των χαρακτηριστικών καταστημάτων θα πρέπει να είναι ότι:

- Η δαπάνη του όποιου ιδιαίτερου εμπορεύματος/αγαθού αντιπροσωπεύει ένα σημαντικό μερίδιο της συνολικής τουριστικής δαπάνης, όπως για παράδειγμα οι μεταφορές (*share-of-expenditure/demand condition*)
- Η τουριστική δαπάνη αντιπροσωπεύει ένα αξιόλογο μερίδιο της συνολικής εγχώριας προσφοράς αυτού του αγαθού, όπως για παράδειγμα τα είδη ταξιδιού και αναμνηστικά (*share-of-supply condition*)

Ενδεχομένως ένα προϊόν να πληρεί και τις δύο ανωτέρω συνθήκες, όπως είναι η περίπτωση των υπηρεσιών καταλύματος.

Έτσι, ένας κλάδος που παράγει πρωτίστως για τουριστική παραγωγή και διάθεση, δεν αναιρείται ότι μπορεί να διαθέτει τα προϊόντα του τόσο σε επισκέπτες όσο και σε μη-επισκέπτες. Ταυτόχρονα, μπορεί να υπάρχει περίπτωση ένας κλάδος να παράγει ένα αγαθό, το οποίο παρά το ότι δεν είναι αγαθό τουριστικής ζήτησης, μπορεί να αγοραστεί και από επισκέπτες. Το ζήτημα αυτό αποτελεί ιδιαίτερο σημείο της μεθοδολογίας που θα ακολουθηθεί.

Συνεπώς η τουριστική βιομηχανία μπορεί να αποτελείται από δύο τύπους καταστημάτων ενός και του αυτού παραγωγικού κλάδου και μένει κατά περίπτωση να οριστεί ως προς το πότε και το πώς:

- από εκείνα τα καταστήματα τα οποία, λόγω της τυπικής / αντιπροσωπευτικής παραγωγής τους, αποτελούν μέρος των χαρακτηριστικών δραστηριοτήτων τουρισμού (π.χ. θερινά ξενοδοχεία διακοπών).
- από εκείνα τα καταστήματα τα οποία, λόγω των πελατών τους, αποτελούν μέρος της γενικότερης βιομηχανικής παραγωγής (π.χ. πώληση ειδών χειροτεχνίας).

Μια αρχική προσέγγιση για το Δήμο Χερσονήσου έδωσε τα ακόλουθα στοιχεία επί αυτού του ζητήματος με βάση μια πρώτη χρήση των στοιχείων του Εμπορικού Επιμελητηρίου Ηρακλείου, της Διεύθυνσης Μεταφορών της Περιφέρειας Κρήτης και του Μητρώου Τουριστικών Επιχειρήσεων του ΕΟΤ, πράγμα που δείχνει και την «τουριστική χαρακτηριστικότητα» της οικονομίας του Δήμου Χερσονήσου.

1) Σύνολο Επιχειρήσεων στο Δήμο Χερσονήσου	3.603
2) Σύνολο τουριστικά χαρακτηριστικών επιχειρήσεων	1.729

Από μεθοδολογική άποψη στη συγκρότηση του ελληνικού ΔΛΤ θα πρέπει να προσδιοριστεί ο συνδυαστικός τύπος τουρισμού που θα περιλαμβάνει το εν λόγω εργαλείο, πράγμα που αποτελεί το πλαίσιο των εργασιών των επομένων φάσεων του έργου.

Προκειμένου δε να πραγματοποιηθεί μια λεπτομερής ανάλυση του ειδικού πεδίου παραγωγικής ή και καταναλωτικής δραστηριότητας - όπως ο ελληνικός τουρισμός γενικά αλλά και ιδιαίτερα στη Χερσόνησο - που να εξασφαλίζει ταυτόχρονα τη δυνατότητα υπολογισμού των βασικών σωρευτικών μεγεθών, το σημείο αφετηρίας είναι η ανάλυση των χρήσεων. Τα ερωτήματα που πρέπει να απαντηθούν σε τέτοιες περιπτώσεις θα είναι π.χ. τα ακόλουθα:

- Ποιο είναι το ύψος της δαπάνης;
- Από ποιούς πραγματοποιήθηκε η δαπάνη;
- Ποιός εμπλέκεται στη δαπάνη;
- Ποιό είναι το αντικείμενο-προϊόν της δαπάνης;

Η διαδικασία αυτή - δηλαδή ο υπολογισμός της τουριστικής δαπάνης - θα πραγματοποιηθεί σε συνεργασία με την ΕΣΥΕ και τη Δ/ση Εθνικών Λογαριασμών κυρίως όμως με τη Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), χωρίς τη συμπαράσταση της οποίας και την αποδοχή της στη διάθεση των ετήσιων δεδομένων της Έρευνας Συνόρων, που εκτελούν με εντολή της οι εταιρίες ICAP & QUANTOS, θα είχαμε πολλές και ανυπέρβλητες δυσκολίες ολοκλήρωσης της μελέτης.

Αναλυτικότερα, δείγμα αυτής της συνεργασίας είναι η ακόλουθη, μετά από επισταμένη επεξεργασία των πρόσφατων στατιστικών στοιχείων, πρώτη παρουσίαση των τουριστικών δεδομένων για την Κρήτη:

http://www.hersonisos.gr/files/items/3/3146/spinakis_crete_tourism_ppt_final.pdf?rnd=133335417

Επεξεργασία: La.Re.T.S.A.& Quantos S.A. – ΤτΕ Διεύθυνση Οικονομικών Μελετών / Διεύθυνση Στατιστικής

Προκειμένου να επιτευχθεί μια αξιόπιστη ανάλυση των χρήσεων, έπρεπε επίσης να ληφθεί μια απόφαση σχετικά με:

- Τα αγαθά και τις υπηρεσίες που είναι ειδικά (χαρακτηριστικά) για το πεδίο.
- Τις δραστηριότητες στις οποίες εντάσσεται ο σχηματισμός κεφαλαίου για το πεδίο και οι οποίες θα πρέπει να καταγραφούν.
- Οι μεταβιβαστικές πληρωμές (εάν υφίστανται) που είναι ειδικές στο πεδίο αυτό και οι οποίες θα πρέπει να καταγραφούν.

Η παρακολούθηση της λειτουργικής διασύνδεσης της τουριστικής ζήτησης με την, εντός των ορίων της οικονομίας υποδοχής (π.χ. Δήμος Χερσονήσου), εγχώρια προσφορά τέτοιων αγαθών και υπηρεσιών και η διερεύνηση και ανάλυση των επιδράσεων της συνακόλουθης προσφοράς στις άλλες οικονομικές δραστηριότητες, αποτελεί τον βασικό σκοπό προσέγγισης του δορυφορικού τύπου για τη περιοχή μελέτης.

Μια άλλη σημαντική χρησιμότητα και συνακόλουθη στόχευση της προτεινόμενης μεθοδολογίας, η οποία επηρεάζει όλες σχεδόν επιλογές και παραδοχές του έργου, έχει σχέση με την έννοια της τουριστικής χαρακτηριστικότητας. Η έννοια αυτή εφαρμόζεται τόσο στους παραγωγούς (δραστηριότητες) όσο και στα προϊόντα που συγκροτούν την ετησίως διαμορφούμενη τουριστική κατανάλωση.

Ως προς τους παραγωγούς, στα πλαίσια συγκρότησης των Δ.Λ.Τ. θα παρέχεται η δυνατότητα να προσδιορίζονται ως τουριστικά χαρακτηριστικές διάφορες ομάδες παραγωγικών μονάδων με βάση την εξάρτησή τους από ή / και τη σπουδαιότητα τους για την παραγωγή και διάθεση της τουριστικής κατανάλωσης και γενικά για τον τουρισμό.

Στην περίπτωση των προϊόντων, η χαρακτηριστικότητα μπορεί να εξειδικεύεται ως προς εκείνα τα προϊόντα που θεωρούνται ως τυπικά- αντιπροσωπευτικά, των οποίων η κατανάλωση είναι αμιγώς τουριστική ή κύρια προϊόντα δραστηριοτήτων που ορίζονται ως συναφή με την πραγματοποίηση του τουρισμού.

Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι υπό την αιγίδα διεθνών φορέων (π.χ. Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού, Διεύθυνση Στατιστικών Ηνωμένων Εθνών, Eurostat, Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης κ.λ.π.) έχει πραγματοποιηθεί σημαντικό ερευνητικό έργο για τη διαμόρφωση ενός καταλόγου διεθνών συγκρίσιμων χαρακτηριστικών προϊόντων του τουρισμού (Internationally Comparable Tourism Characteristic Products) και των αντίστοιχων δραστηριοτήτων που τα παράγουν ως κύριο προϊόν, χωρίς να περιορίζει την δυνατότητα ένταξης και άλλων αγαθών και υπηρεσιών στον κατάλογο των χαρακτηριστικών προϊόντων βάσει των προβαλλόμενων ιδιαιτεροτήτων μιας οικονομίας υποδοχής επισκεπτών (Country-Specific Tourism Characteristic Products).

Ο πίνακας που ακολουθεί και που αποτελεί μια ενδεικτική πρωταρχική βάση ταξινομικής προσέγγισης προσδιορίζει την τυπολογία των τουριστικά χαρακτηριστικών προϊόντων και δραστηριοτήτων βάσει των διεθνών προτύπων για την τουριστική στατιστική και τους ΔΛΤ.

Τουριστικά Χαρακτηριστικά Προϊόντα (καταναλωτικά)	Τουριστικές Χαρακτηριστικές Δραστηριότητες (Τουριστικές Βιομηχανίες)
1. Υπηρεσίες καταλύματος για τους επισκέπτες	1. Δραστηριότητες στέγασης για τους επισκέπτες
2. Υπηρεσίες παροχής τροφίμων και ποτών	2. Δραστηριότητες παροχής τροφίμων και ποτών
3. Υπηρεσίες σιδηροδρομικής επιβατηγούς μεταφοράς	3. Σιδηροδρομική επιβατηγός μεταφορά
4. Υπηρεσίες οδικής επιβατηγούς μεταφοράς	4. Οδική επιβατηγός μεταφορά

5. Υπηρεσίες πλωτής επιβατηγούς μεταφοράς	5. Πλωτή επιβατηγός μεταφορά
6. Υπηρεσίες αεροπορικής επιβατηγούς μεταφοράς	6. Αεροπορική επιβατηγός μεταφορά
7. Υπηρεσίες ενοικίασης εξοπλισμού μεταφορών	7. Ενοικίαση εξοπλισμού μεταφορών
8. Ταξιδιωτικά πρακτορεία και λοιπές υπηρεσίες κρατήσεων	8. Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων και λοιπών υπηρεσιών κρατήσεων
9. Πολιτιστικές υπηρεσίες	9. Πολιτιστικές δραστηριότητες
10. Υπηρεσίες άθλησης και αναψυχής	10. Δραστηριότητες άθλησης και αναψυχής
11. Τουριστικά χαρακτηριστικά αγαθά της συγκεκριμένης χώρας-περιοχής μελέτης	11. Λιανικό εμπόριο τουριστικών χαρακτηριστικών αγαθών της συγκεκριμένης χώρας-περιοχής μελέτης
12. Τουριστικές χαρακτηριστικές υπηρεσίες της συγκεκριμένης χώρας-περιοχής μελέτης	12. Τουριστικές χαρακτηριστικές δραστηριότητες της συγκεκριμένης χώρας-περιοχής μελέτης

Ως προς το ζήτημα της ταξινόμησης της τουριστικά προκαλούμενης παραγωγής και των συναλλαγών που απορρέουν γι' αυτήν, δηλαδή της χαρακτηριστικότητας παραγωγών και προϊόντων, το σύστημα των ενεργοποιούμενων Δ.Λ.Τ. σε διάφορες χώρες συγκλίνει στους ακόλουθους προσδιορισμούς-παραδοχές που θα ακολουθήσει και η προτεινόμενη μεθοδολογία:

- **Εγχώρια-τοπική Παραγωγή:** Η ακαθάριστη παραγωγή των αγοραίων παραγωγών περιορίζεται αυστηρά στους εγχώριους παραγωγούς και στην οικονομική επικράτεια. Η παραγωγή μπορεί να διασπαστεί / αναλυθεί σε κύρια και δευτερεύουσα παραγωγή.
- **Εισαγωγές:** Στοιχεία από εισαγωγές περιλαμβάνονται στις εγχώριες έννοιες.
- **Υπηρεσίες:** όπως πακέτα διακοπών μπορεί να συμπεριλαμβάνουν εισαγόμενα στοιχεία.
- **Εισαγόμενα εμπορεύματα** που πωλούνται άμεσα στους επισκέπτες χωρίς καμία επεξεργασία.

Έτσι, η συνολική τουριστική προσφορά, σύμφωνα με την προτεινόμενη μεθοδολογία και τη λογική των Δ.Λ.Τ. προκύπτει απλά και μόνον ως σωρευτικό μέγεθος από το άθροισμα της χαρακτηριστικής εγχώριας παραγωγής και των αντίστοιχων εισαγωγών σε κλαδική συγκρότηση.

Από την άλλη μεριά οι αγορές των τουριστών εντάσσονται, κατά πρώτο λόγο, σύμφωνα με την ταξινόμηση αγαθών και υπηρεσιών ως αμιγώς χαρακτηριστικών για την πραγματοποίηση της τουριστικής κατανάλωσης, και, κατά δεύτερο λόγο, ανάλογα με το σκοπό που αυτές πραγματοποιούνται και θα ταξινομούνται, ως συναλλαγές σε δύο διακριτές κατηγορίες διαφοροποιούμενες ως προς τον τρόπο χρηματοδότησης της δαπάνης.

Ζητήματα για προσδιορισμό που θα προκύψουν, είναι:

- Η προκαλούμενη Ενδιάμεση Κατανάλωση.
- Η τουριστικά προκαλούμενη ετήσια Προστιθέμενη Αξία.

- Ο προσδιορισμός του τουριστικά προκαλούμενου Σχηματισμού Ακαθάριστου Παγίου Κεφαλαίου.

Όλα τα πιο πάνω λαμβανομένου υπόψη του χρόνου καταγραφής και υπολογισμού τους (π.χ. υπηρεσίες, τιμές καταναλωτή ή παραγωγού).

Σύμφωνα με όσα πιο πάνω έχουμε παρουσιάσει, η δομή της προτεινόμενης πειραματικού χαρακτήρα μεθοδολογίας συνίσταται θεωρητικά – μεθοδολογικά στη συγκρότηση τριών (3) βασικών υποσυστημάτων συλλογής και επεξεργασίας στοιχείων και πληροφοριών που θα τροφοδοτούνται από, κατά βάση, επτά (7) υποστηρικτικά υποσυστήματα σύμφωνα με την ακόλουθη λογική, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι στη πράξη δεν θα υπάρξουν μεταβολές ως προς τον αριθμό και το περιεχόμενο των υποσυστημάτων.

Το πρώτο βασικό υποσύστημα για τη μέτρηση του Ελληνικού ΔΛΤ: Το υποσύστημα της αγοραίας διάρθρωσης της τουριστικής κατανάλωσης στο Δήμο Χερσονήσου

Το δεύτερο βασικό υποσύστημα υπολογισμού για τη μέτρηση του Ελληνικού ΔΛΤ: Το υποσύστημα μετάβασης από την αγοραία στην παραγωγική διάρθρωση της τουριστικής κατανάλωσης στο Δήμο Χερσονήσου

Το τρίτο βασικό υποσύστημα υπολογισμού για τη μέτρηση του Ελληνικού ΔΛΤ: Το υποσύστημα της διάρθρωσης παραγωγής της τουριστικής κατανάλωσης στο Δήμο Χερσονήσου.

Έτσι, η σχέση (i,j) εκφράζει την αντιστοιχία των αγαθών και υπηρεσιών που καταναλώθηκαν άμεσα από τους τουρίστες σε σχέση με τους κλάδους παραγωγής από τους οποίους προέρχονται αυτά τα χαρακτηριστικά αγαθά και οι υπηρεσίες.

Τα ως άνω βασικά υποσυστήματα θα τροφοδοτούνται από μια σειρά υποστηρικτικών υποσυστημάτων που άπτονται των πιο κάτω πεδίων παραγωγής και διάθεσης της τουριστικής κατανάλωσης:

- **Πρώτο υποστηρικτικό υποσύστημα:** Το υποσύστημα της Τουριστικής Κατανάλωσης
- **Δεύτερο υποστηρικτικό υποσύστημα:** Το υποσύστημα της Τουριστικής Προσφοράς και των «χαρακτηριστικών κλάδων» του τουρισμού
- **Τρίτο υποστηρικτικό υποσύστημα:** Το υποσύστημα της τουριστικής ζήτησης
- **Τέταρτο υποστηρικτικό υποσύστημα:** Το υποσύστημα της πρακτικής αντιμετώπισης της από τον τουρισμό προστιθέμενης αξίας και της απασχόλησης στους άμεσα χαρακτηριστικούς κλάδους
- **Πέμπτο υποστηρικτικό υποσύστημα:** Το υποσύστημα της πρακτικής αντιμετώπισης της από τον τουρισμό προστιθέμενης αξίας και της απασχόλησης στους έμμεσα χαρακτηριστικούς κλάδους

- **Έκτο υποστηρικτικό υποσύστημα:** Το υποσύστημα των οχημάτων και των δεύτερων κατοικιών.
- **Έβδομο υποστηρικτικό υποσύστημα:** Το υποσύστημα των διαθεσίμων πηγών των δευτερογενών για το έργο στοιχείων, των δεδομένων και των πληροφοριών για την κατασκευή ή την προσέγγιση των Δορυφόρων Λογαριασμών Τουρισμού.

2. Η μελέτη της διεθνούς πρακτικής και η χρησιμότητά της για τη συγκρότηση ή προσέγγιση του Δορυφόρου Λογαριασμού του Ελληνικού Τουρισμού στο επίπεδο Δήμου Χερσονήσου.

Προϋπόθεση λοιπόν της ακολουθητέας μεθοδολογίας είναι βέβαια η μελέτη και αποτύπωση και συνακόλουθα η γνώση της συγκρότησης χαρακτηριστικών Δορυφόρων Λογαριασμών Τουρισμού σε διάφορες χώρες της Ε.Ε. αλλά και γενικότερα του Ο.Ο.Σ.Α. με στόχο να καταδειχτεί το γενικότερο πλαίσιο σύγκλισης σε ότι αφορά τα γενικά χαρακτηριστικά, τους κανόνες κατασκευής τους και το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας τους.

Το αναφερόμενο γενικότερο αυτό πλαίσιο σύγκλισης αφορά, μόνον τους βασικούς κανόνες αντιμετώπισης ποιοτικού και ποσοτικού υπολογισμού των αναγκαίων μεγεθών που συγκροτούν την ετησίως ενεργοποιούμενη τουριστική κατανάλωση στις χώρες υποδοχής. Το πλαίσιο αυτό δεν περιλαμβάνει διαφοροποιήσεις που ικανοποιούν εθνικές απαιτήσεις ούτε τα θεσμικά υπόβαθρα εφαρμογής, τα οποία εμφανίζουν σημαντικές διαφοροποιήσεις από χώρα σε χώρα, ανάλογα με το ιστορικά διαμορφωμένο διοικητικό και διαχειριστικό πλαίσιο διακυβέρνησης. Τα προβλήματα αυτά θα συνιστούν βασικά σημεία αναφοράς της προτεινόμενης μεθοδολογίας.

1^η ΦΑΣΗ και 1^η ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΟΔΟΥ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ «ΔΛΤ - ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ» 18-5-2012.

Στα πλαίσια της Προγραμματικής Σύμβασης με το Δήμου Χερσονήσου, το «Εργαστήριο Ερευνών και Δορυφόρων Λογαριασμών Τουρισμού (Ερ.Ε.Δο.Λο.Τ)» του Πανεπιστημίου Πατρών έχει αναλάβει το έργο «Διερεύνηση του ρόλου του τουρισμού στην παραγωγική δομή και οικονομία του Δήμου Χερσονήσου με βάση τη προσέγγιση των Περιφερειακών Δορυφόρων Λογαριασμών Τουρισμού».

Οι πρώτες ενέργειες με την έναρξη του έργου αφορούσαν στην διασφάλιση ορισμένων επιστημονικών προϋποθέσεων σχετικά με την συλλογή δεδομένων άκρως απαραίτητων για τη επιτυχή πορεία του ανωτέρω έργου

Οι σημαντικότερες ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν και παρουσιάστηκαν στην Επιτροπή παρακολούθησης μέχρι σήμερα είναι αυτές που αφορούν τα έργα εκείνα που χρηματοδοτούνται ή χρηματοδοτήθηκαν από το ελληνικό δημόσιο με σκοπό τη συγκρότηση των ΔΛΤ.

Οι αξιολόγηση αυτών των όποιων έργων έχει πραγματοποιήσει το ελληνικό δημόσιο τα οποία έχουν άμεση ή έμμεση σχέση και συνάφεια με την προσέγγιση των ΔΛΤ και η εξαγωγή του βαθμού χρησιμότητάς τους για την πραγματοποίηση το παρόντος έργου-μελέτης: «Διερεύνηση του ρόλου του τουρισμού στην παραγωγική δομή και οικονομία του Δήμου Χερσονήσου με βάση τη προσέγγιση των Περιφερειακών Δορυφόρων Λογαριασμών Τουρισμού», είναι αναγκαία τόσο για λόγους τεχνικής – επιστημονικής σκοπιμότητας και αποτελεσματικότητας όσο και για λόγους ηθικής τάξεως δικαίωσης ή μη δικαίωσης της Προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ του «Δήμου Χερσονήσου» και του «Εργαστηρίου Ερευνών και Δορυφόρων Λογαριασμών Τουρισμού (Ερ.Ε.Δο.Λο.Τ)» .

Με απλά λόγια εάν τα προϋπάρχοντα, χρηματοδοτημένα και πραγματοποιημένα από το ελληνικό δημόσιο έργα τα οποία έχουν άμεση ή έμμεση σχέση και συνάφεια με την προσέγγιση των ΔΛΤ είναι είτε ήδη σε χρήση και λειτουργία είτε είναι άμεσα χρήσιμα και εφαρμόσιμα τότε εύκολα τίθεται υπό αμφισβήτηση η εν λόγω ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ. Εάν τα προϋπάρχοντα, χρηματοδοτημένα και πραγματοποιημένα από το ελληνικό δημόσιο έργα τα οποία έχουν άμεση ή έμμεση σχέση και συνάφεια με την προσέγγιση των ΔΛΤ είτε δεν είναι σε χρήση και λειτουργία είτε δεν είναι άμεσα χρήσιμα και εφαρμόσιμα τότε εύκολα καταδεικνύεται η σημασία της απόφασης του Δήμου Χερσονήσου να εφαρμόσει ή να αναλάβει αυτή τη μεγάλη πρωτοβουλία για την εφαρμογή της έρευνας του ρόλου του τουρισμού δια μέσου του πλαισίου προσέγγισης των ΔΛΤ στην επικράτειά του.

Οι σημαντικότερες ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν στα πλαίσια της 1^{ης} Φάσης μέχρι σήμερα και παρουσιάστηκαν στην Επιτροπή παρακολούθησης και αφορούν τα έργα εκείνα που χρηματοδοτούνται ή χρηματοδοτήθηκαν από το ελληνικό δημόσιο με άμεσο ή έμμεσο σκοπό τη συγκρότηση των ΔΛΤ είναι τα ακόλουθα:

A. Απόκτηση και μελέτη του παραδοτέου του έργου: «Ανάπτυξη και Λειτουργία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Στρατηγικού Σχεδιασμού του Τουριστικού Τομέα: Δορυφόρος Λογαριασμός (Δ.Λ.Τ.) και Παρατηρητήριο Τουρισμού»

Χαρακτηριστικά του έργου:

- Το συγκεκριμένο έργο διακηρύχθηκε από την Κοινωνία της Πληροφορίας (ΚτΠ) Α.Ε.» τον Σεπτέμβριο του 2005.
- Προϋπολογισμός του έργου ήταν 2.313.300,00 € συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 19%.
- Υλοποιήθηκε από όμιλο εταιρειών και παραδόθηκε στα τέλη του 2008.

Παράλληλα διακηρύχτηκε και ιδιαίτερο έργο **«Συμβούλου Τεχνικής Υποστήριξης (ΣΤΥ)»** για την υποστήριξη του έργου **«Ανάπτυξη και Λειτουργία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Στρατηγικού Σχεδιασμού του Τουριστικού Τομέα: Δορυφόρος Λογαριασμός (Δ.Λ.Τ.) και Παρατηρητήριο Τουρισμού».**

Ο «Σύμβουλος Τεχνικής Υποστήριξης (ΣΤΥ)» συνιστούσε φορέα εποπτείας και πρώτης αξιολόγησης του έργου και των παραδοτέων αυτού ως προς την αξιοπιστία τους και τη χρησιμότητά τους για άμεση εφαρμογή – μέτρηση της τουριστικής δαπάνης σύμφωνα με την προσδιορισμένη διάρθρωσή τους και τον θεσμικά και τεχνικά προτεινόμενο φορέα εκτέλεσης (κατασκευής και συνεχούς επικαιροποίησης) του ΔΛΤ.

Χαρακτηριστικά του έργου «(ΣΤΥ)»:

- Για το ανωτέρω έργο: Προϋπολογισμός του έργου ήταν 190.000,00 € συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 19%.
- Υλοποιήθηκε σε συνεργασία εταιρείας και Ανωτάτου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος.

Το χρονοδιάγραμμα του έργου: **«Συμβούλου Τεχνικής Υποστήριξης (ΣΤΥ)»** συνέπιπτε εκ των πραγμάτων με το χρονοδιάγραμμα του ανωτέρω έργου: **«Ανάπτυξη και Λειτουργία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Στρατηγικού Σχεδιασμού του Τουριστικού Τομέα: Δορυφόρος Λογαριασμός (Δ.Λ.Τ.) και Παρατηρητήριο Τουρισμού».**

Τα δύο ως άνω Έργα χρηματοδοτηθήκαν από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας», στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ, σε ποσοστό 75% από την Ευρωπαϊκή Ένωση και 25% από Εθνικούς Πόρους. Οι δαπάνες του έργου βάρυναν το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων.

Έκτοτε, κατά χρονικά διαστήματα γίνονται εξαγγελίες μέσω του τύπου ότι οι εθνικοί ΔΛΤ είτε ότι θα αρχίσουν να τίθενται σε εφαρμογή είτε ότι έχουν

εισέλθει σε στάδιο εφαρμογής. Παρά τις εξαγγελίες αγνοείται η τύχη του έργου αυτού ως προς το ζήτημα της εφαρμογής του και τα όποια ετήσια δεδομένα του τουρισμού (της τουριστικής δαπάνης) στην Ελλάδα εξακολουθούν να εξάγονται στηριζόμενα στα σωρευτικά αποτελέσματα της ποιοτικά εξαιρετικής, καλής αλλά μη εναρμονισμένης με τη λογική των ΔΛΤ, ετήσιας Έρευνας Συνόρων που έχει ανατεθεί από την ΤτΕ στις εταιρίες ICAP & QUANTOS που πραγματοποιεί την αναγκαία επεξεργασία και τις στατιστικές αναλύσεις της όλης διαδικασίας με ερωτηματολόγια που εκτελεί η πρώτη.

Σχετικά πρόσφατα, στις 1-11-2011 με απόφαση του Υ.ΠΟ.Τ (Π. Γερουλάνου) συστήθηκε Ομάδα Εργασίας για την αντιμετώπιση (;) του Ελληνικού ΔΛΤ (εφεξής και ως ΟΕ/Ε-ΔΛΤ) με αντικείμενο «Συγκρότηση Ομάδων Εργασίας για τη λειτουργία του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Ο.Π.Σ.) Στρατηγικού Σχεδιασμού του Τουριστικού Τομέα: Δορυφόρος Λογαριασμός Τουρισμού (Δ.Λ.Τ.) και Παρατηρητήριο Τουρισμού»:

Έκτοτε από την εν λόγω Ομάδα Εργασίας (ΟΕ/Ε-ΔΛΤ) δεν υπάρχουν αποτελέσματα των όποιων συνεδριάσεών της, ούτε δείγματα της λειτουργίας του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Ο.Π.Σ.).

Για να πληροφορηθούμε επί των εργασιών της αναφερόμενης ΟΕ ήρθαμε σε επαφή δύο φορές (Μάρτιο και Μάιο) με σύμβουλο του Υπουργού ΥΠΟΤ (Π. Γερουλάνου), όπου, αφού ανακοινώσαμε τα της Προγραμματικής Σύμβασης για τη δορυφορική ΔΛΤ Χερσονήσου μας υποσχέθηκε τη συμμετοχή μας στην εν λόγω ομάδα εργασίας (ΟΕ/Ε-ΔΛΤ), πράγμα όμως το οποίο δεν πραγματοποιήθηκε ποτέ μέχρι σήμερα.

Από τις επαφές με όλες τις «συναρμόδιες» ή «συναφείς» με το περιεχόμενο του έργου υπηρεσίες και από πληροφορίες για το περιεχόμενο του παραδοτέου έργου εύκολα διαπιστώσαμε ότι στα πλαίσια των εντεταλμένων δημόσιων υπηρεσιών κανείς – στην κυριολεξία κανείς – δεν το έχει διαβάσει.

Τρεις, κατά την άποψή μας είναι οι λόγοι αυτής της τουλάχιστον παράδοξης κατάστασης: Πρώτον, διότι κανείς - υπηρεσία ή φορέας - δεν κλήθηκε να το εφαρμόσει, δεύτερον, διότι κανείς - υπηρεσία ή φορέας - δεν έχει την ελάχιστη αναγκαία γνώση και εμπειρία για το έργο αυτό και τρίτον, δεν έχει γίνει πραγματικά αντιληπτή μέχρι σήμερα η σημασία αυτού του εργαλείου για την εθνική ή και περιφερειακή τουριστική πολιτική. Τα αναφερόμενα εύκολα τεκμαίρονται εάν και μόνον παρατηρήσει κανείς την ποιότητα/εξειδίκευση των μελών της όποιας κατά καιρούς εντεταλμένης ομάδας εργασίας ανέλαβε από τις αρχές εκτέλεσης του έργου μέχρι σήμερα να αξιολογήσει, παρακολουθήσει ή εποπτεύσει το αναφερόμενο έργο των ΔΛΤ.

Επιπλέον το δεδομένο, ότι «τα κατά καιρούς απασχολούμενα με την εφαρμογή, παρακολούθηση ή και εποπτεία αυτού του έργου άτομα - υπάλληλοι, όφειλαν να διεκπεραιώσουν τα καθήκοντα αυτά μέσα στα πλαίσια των γενικότερων καθηκόντων τους, δείχνει αν μη τι άλλο το μειωμένο ενδιαφέρον και σημασία ή και την άγνοιά της τουριστικά εντεταλμένης

εξουσίας για τη πραγματοποίηση της σημαντικότερης ενέργειας για τον ελληνικό τουρισμό τα τελευταία 30 χρόνια.

Μετά την παραλαβή-απόκτηση των παραδοτέων του εν λόγω έργου θα προχωρήσουμε στην αναγκαία για τις εργασίες μας αξιολόγηση του έργου αυτού, πράγμα που θα καθορίσει στις επόμενες φάσεις και το βαθμό χρησιμότητάς του για την περίπτωση μας.

B. Απόκτηση και αξιολόγηση της Βάσης Δεδομένων του έργου της Καταγραφής των καταλυμάτων των περιφερειών της χώρας, αρχής γενομένης από την Περιφέρεια Κρήτης.

Το έργο «Καταγραφή των καταλυμάτων των περιφερειών της χώρας» (σε 14 Περιφερειακές Υπηρεσίες Τουρισμού Π.Υ.Τ.) ανατέθηκε από το Υ.ΠΟ.Τ. και υλοποιήθηκε από διάφορες ιδιωτικές εταιρίες μέχρι το Μάρτιο του 2008.

Για την Περιφέρεια Κρήτης π.χ. τα χαρακτηριστικά του ανατεθειμένου έργου για την καταγραφή των καταλυμάτων ήταν τα ακόλουθα:

- Προϋπολογισμός ανήλθε σε 1.318. 900,80 € συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 19% ενώ για όλες τις περιφέρειες του συνολικό κόστος έφθασε περίπου τα 11.000.000 €.
- Συγχρηματοδοτήθηκε, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» του ΚΠΣ 2000-2006 από πόρους του Εθνικού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων κατά 35 % και από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) κατά 65 %.

Για την απόκτηση του έργου της καταγραφής των καταλυμάτων της Περιφέρειας Κρήτης ώστε μετά από μελέτη και αξιολόγηση να αποφασιστεί ο βαθμός και η έκταση χρησιμοποίησής του, ο Δήμος Χερσονήσου είχε καταθέσει αίτημα παράδοσης της αντίστοιχης βάσης δεδομένων από τις 23-9-2011, χωρίς όμως άμεση ανταπόκριση για την παροχή των αναγκαίων για την περιοχή στοιχείων.

Αργότερα και μετά από συνεχή αιτήματα μας παραδόθηκε αρχείο με «δεδομένα» αποκλειστικά του Δήμου Χερσονήσου τα οποία μετά από αξιολόγησή τόσο των στελεχών του Δήμου όσο και του Εργαστηρίου (Ερ.Ε.Δο.Λο.Τ.) στο Πανεπιστήμιο, εύκολα εμφανίστηκαν μια σειρά από εγγενή σφάλματα που κατέδειξαν αφενός το μη λογικό της συγκρότησής των στοιχείων και συνακόλουθα την μη χρησιμότητά τους γενικά, και όχι μόνον για τις ανάγκες της περιοχής Δήμου Χερσονήσου και αφετέρου, έθεταν μια σειρά από ερωτήματα επί τάπητος που δεν ανήκουν στη σφαίρα του αναληφθέντος έργου-μελέτης μας. Ένα μικρό και μόνον δείγμα της ποιότητας της παραληφθείσας καταγραφής καταλυμάτων στον Δήμο είναι ότι στο αρχείο που μας παραδόθηκε και δεδομένου ότι η έρευνα έλαβε χώρα πριν το ισχύον σύστημα της νέας (Καλλικράτης) Διοικητικής Διαίρεσης της χώρας, όλα τα στοιχεία αναφέρονταν στο Δήμο Χερσονήσου χωρίς να διευκρινίζεται εάν ο

Δήμος Χερσονήσου ορίζεται με βάση το Καποδιστριακού ή Καλλικρατικού χαρακτήρα διοικητικό υπόβαθρο. Αυτό έθετε ένα μεγάλο ερώτημα εάν η κεντρική διοίκηση είχε ή δεν είχε προσαρμόσει τα αποκτηθέντα στοιχεία από την εν λόγω καταγραφή των καταλυμάτων – τα οποία σημειωτέον υπερέβαιναν για το Δήμο Χερσονήσου τις «63.000» στα νέα διοικητικά δεδομένα-όρια ή όχι.

Νέες συνεννοήσεις ιδιαίτερα με τον Γ. Δ/ντή στη Γενική Γραμματεία Τουρισμού - Διεύθυνση Τουριστικών Επενδύσεων - Τμήμα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, του οποίου τη συμβολή θεωρούμε καθοριστική για τις έκτοτε ενέργειές μας που αφορούν απόκτηση στοιχείων και πληροφοριών για το έργο μας, καταθέσαμε στις 15-5-2012 επιστολή στην οποία ζητήσαμε τα ακόλουθα σε σχέση με το αναφερόμενο Έργο- Καταγραφή των καταλυμάτων της χώρας και ιδιαίτερα στη Κρήτη:

«Έχοντας πλήρη γνώση του έργου και των ενδιαφερόντων του Υπουργείου και ιδιαίτερα της Γεν. Γραμματείας Τουρισμού, θα ήθελα να σας παρακαλέσω για την υποστήριξή και συνεργασία σας σε διάφορα επίπεδα της πορείας πραγματοποίησης του εν λόγω έργου, όπως:

- Την υποστήριξή σας στα αναγκαία για τη διεξαγωγή του έργου στατιστικά δεδομένα τόσο από την τρέχουσα στατιστική εργασία του Υπουργείου όσο και από τις κατά καιρούς μελέτες επί του τουρισμού και υποκλάδων αυτού.
- Την υποστήριξή σας και τη συμμετοχή σας στις συζητήσεις και στις διεργασίες με τους επιμέρους κεντρικούς και περιφερειακούς φορείς και αρχές που θα καλέσουμε να συμμετέχουν στην έρευνα καθώς στις διάφορες επιστημονικές εκδηλώσεις που θα ενεργοποιηθούν στα πλαίσια αυτού του έργου.

Ιδιαίτερα, θα θέλαμε στην άμεση τρέχουσα φάση την παροχή της «βάσης καταγραφής των τουριστικών καταλυμάτων στη χώρα» που διενεργήθηκε για όλες τις επιμέρους περιφέρειες και ολοκληρώθηκε το Μάρτιο του 2008 και για την οποία έχουμε πρόσφατα εκτενώς συζητήσει. Θα θέλαμε δε να σας διαβεβαιώσουμε ότι θα είμαστε, εφόσον το επιθυμείτε, σε διαρκή ενημερωτική διαδικασία με εσάς σε ότι αφορά την όποια αξιολογική, βελτιωτική χρήση και επικαιροποίηση της αναφερόμενης βάσης.»

Σε αναμονή της απάντησης είναι προφανές ότι με την παραλαβή όλης της Βάσης Δεδομένων για το σύνολο της χώρας θα είμαστε σε θέση στις επόμενες φάσεις του έργου να αξιολογήσουμε πλέον ενδελεχώς την αξία και τη χρησιμότητα αυτού του πολυδάπανου και σε αχρηστία τελούμενου έργου και να το χρησιμοποιήσουμε, μετά τις αναγκαίες βελτιώσεις ή και διορθώσεις, κατά τον καλύτερο τρόπο, για τις ανάγκες της μελέτης που διενεργείται στον Δήμο Χερσονήσου. Συγκεκριμένα, η αξιολόγηση και κατά το δυνατόν επαναφορά του σε λειτουργική χρησιμότητα, θα επιτρέψει ουσιαστική συμβολή στη συγκρότηση μιας βάσης δεδομένων σε επίπεδο δήμου και περιφέρειας χρήσιμη για συνεχή επικαιροποίηση και διαχρονική παρακολούθηση και αξιολόγηση του όλου τουριστικού παραγωγικού και

καταναλωτικού κυκλώματος στην περιοχή του Δήμου. Δηλαδή τη θεμελιώδη πληροφόρηση στη Δημοτική Αρχή για τη διαμόρφωση αξιόπιστης πολιτικής στήριξης του τουρισμού και συνακόλουθα της τοπικής οικονομίας και κοινωνίας.

Γ. Απόκτηση και χρησιμοποίηση της Βάσης Δεδομένων των καταλυμάτων της χώρας με βάση τα στοιχεία του ΞΕΕ.

Η διάθεση τέτοιων δεδομένων για το σύνολο των τμημάτων (περιοχών, Δήμων και Περιφερειών) της χώρας θα επιτρέψει πιο αξιόπιστες συγκρίσεις για τη χωρική κατανομή των καταλυμάτων στην Ελλάδα, δεδομένα που συνιστούν βασική προϋπόθεση για την σωστή και αξιόπιστη κατασκευή είτε αυτούσιων Περιφερειακών Δορυφόρων Λογαριασμών Τουρισμού (ΠΔΛΤ), είτε ακολουθώντας τη διαδικασία προσέγγισης Περιφερειακών Δορυφόρων Λογαριασμών Τουρισμού (ΠΔΛΤ) χωρίς αυτούσια και διακριτή συγκρότηση, όπως συνιστά η περίπτωση του Δήμου Χερσονήσου.

Εκτός του ότι οι συνεργασίες βρίσκονται σε καλό σημείο και θεωρούμε ότι σύντομα θα έχουμε στη διάθεσή μας και τα πιο πρόσφατα στοιχεία, το Ερ.Ε.Δο.Λο.Τ. έχει στη διάθεσή του τα αναγκαία στοιχεία από τη Μεγάλη Βάση Δεδομένων της Ελληνικής Ξενοδοχίας που αποτελεί ένα από τα σημαντικά αποκτήματα του Ερ.Ε.Δο.Λο.Τ.

Δ. Απόκτηση της Βάσης Δεδομένων όλων των τύπων και μορφών των καταλυμάτων και των τουριστικών επιχειρήσεων της χώρας με βάση τα στοιχεία του ΕΟΤ.

Η διάθεση και αυτών των δεδομένων από τις περιφερειακές διευθύνσεις του ΕΟΤ για το σύνολο των τμημάτων (περιοχών, Δήμων και Περιφερειών) της χώρας θα επιτρέψει αφενός πιο αξιόπιστες συγκρίσεις για τη χωρική κατανομή των καταλυμάτων στην Ελλάδα. Αφετέρου η διάθεση και αυτών των δεδομένων από τις περιφερειακές διευθύνσεις του ΕΟΤ τόσο συνολικά όσο και κατά ιδιαίτερα διοικητικά τμήματα (περιοχές, Δήμοι και Περιφέρειες) θα παρέχει αξιόπιστα στοιχεία για σύγκριση και βελτίωση των δεδομένων από διάφορες πηγές και επομένως την κατά το δυνατόν πιο αξιόπιστη αποτύπωση του όλου τουριστικά χαρακτηριστικού κυκλώματος παραγωγής και διάθεσης της τουριστικής κατανάλωσης στη χώρα και ιδιαίτερα στη περιφέρεια και περιοχή μελέτης, Κρήτη και Δήμο Χερσονήσου.

Για τα στοιχεία και τις πληροφορίες αυτές που συνιστούν τη -συνθήκη εκ των ουκ άνευ- για την σωστή και αξιόπιστη κατασκευή είτε Περιφερειακών Δορυφόρων Λογαριασμών Τουρισμού (ΠΔΛΤ), είτε ακολουθώντας τη διαδικασία προσέγγισης Περιφερειακών Δορυφόρων Λογαριασμών Τουρισμού (ΠΔΛΤ) χωρίς αυτούσια και διακριτή συγκρότηση, όπως συνιστά η περίπτωση του Δήμου Χερσονήσου, οι συνεργασίες βρίσκονται σε πολύ καλό σημείο μετά την επίσκεψή μας στον ΕΟΤ Κρήτης. Σύντομα θα έχουμε στη διάθεσή μας τα πιο πρόσφατα αναλυτικά στοιχεία, πράγμα που θα μας επιτρέψει μια πρώτη

επιβεβαίωση της αποτύπωσης του συνολικού τουριστικού κυκλώματος στο Δήμο Χερσονήσου.

Ε. Η επίσημη συνεργασία με φορείς που άπτονται διαφόρων εκφάνσεων του Ελληνικού Τουρισμού και συνακόλουθα του τουρισμού στον Δήμο

Είναι προφανές ότι οποιαδήποτε διαδικασία για τη συγκρότηση στατιστικού και πληροφοριακού υπόβαθρου σε μια διοικητική οντότητα του κράτους έχει σε μεγάλο βαθμό ανάγκη την αξιόπιστη τροφοδότηση, ανατροφοδότηση, και συγκριτική αξιολόγηση τόσο με αντίστοιχες πηγές άλλων συναφών διοικητικών οντοτήτων, όσο και με τους κεντρικούς φορείς και αρχές στατιστικής παρακολούθησης και επεξεργασίας. Η αναγκαιότητα αυτή είναι ακόμη μεγαλύτερη για το έργο **«Ανάπτυξη και Λειτουργία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Στρατηγικού Σχεδιασμού του Τουριστικού Τομέα: Δορυφόρος Λογαριασμός (Δ.Λ.Τ.) και Παρατηρητήριο Τουρισμού»**, το οποίο συνιστά έργο άκρως πειραματικού χαρακτήρα και για το οποίο δεν υπάρχουν μέχρι σήμερα δείγματα επιτυχίας από τις μεγάλες και εξαιρετικά κοστοβόρες ενέργειες του κεντρικού κράτους μέχρι σήμερα.

Η αναγκαία επαφή και συνεργασία με φορείς που άπτονται διαφόρων οικονομικών εκφάνσεων του ελληνικού τουρισμού, έχει διασφαλιστεί μετά την αποδοχή του αιτήματός για επίσημη συνεργασία του Ερ.Ε.Δο.Λο.Τ, με τους πιο κάτω φορείς, Αρχές και ιδρύματα:

- Το Υπουργείο Τουριστικής Ανάπτυξης
- Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ) που εκτός των άλλων διενεργεί και την Ετήσια Έρευνα Συνόρων.
- Την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ), που αποτελεί τον εθνικό φορέα στατιστικής της χώρας.
- Το Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ), που αποτελεί τον εντεταλμένο φορέα Προγραμματισμού και Ερευνών για την πληροφόρηση της οικονομικής πολιτικής στη χώρα.
- Το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο της Ελλάδος (ΞΕΕ),
- τον Σύνδεσμο Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ),
- Το Ινστιτούτο Τουριστικών Ερευνών και Προβλέψεων (ΙΤΕΠ).
- Τις Κεντρικές και Περιφερειακές Δ/σεις ΕΟΤ
- Πανεπιστημιακά Εργαστήρια και Ερευνητικά Δίκτυα που ασχολούνται με την έρευνα στον τουρισμό.

2^η ΦΑΣΗ και 2^η ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΟΔΟΥ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ «ΔΛΤ - ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ» 9-8-2012.

Με Προγραμματική Σύμβαση με το Δήμο Χερσονήσου, το «Εργαστήριο Ερευνών και Δορυφόρων Λογαριασμών Τουρισμού (Ερ.Ε.Δο.Λο.Τ)» του Πανεπιστημίου Πατρών έχει αναλάβει το έργο, «Διερεύνηση του ρόλου του τουρισμού στην παραγωγική δομή και οικονομία του Δήμου Χερσονήσου με βάση τη προσέγγιση των Περιφερειακών Δορυφόρων Λογαριασμών Τουρισμού».

Σε συνέχεια των ενεργειών που αναφέρονται για το εν λόγω έργο στην 1η ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΟΔΟΥ στις 18-5-2012, από τα μέσα του Μαΐου και εντεύθεν και μετά από ενδελεχή μελέτη και ειδική επεξεργασία τόσο των κατά διαστήματα επίσημα παραδοτέων στοιχείων και πληροφοριών καθώς και μελετών ή έργων, σε εμάς από τους αρμόδιους φορείς έχουμε καταλήξει στις ακόλουθες διαπιστώσεις, που αποτελούν τις αρχικές εκτιμήσεις και οδηγούν σε ανάλογες μεθοδολογικές αποφάσεις μας για την περαιτέρω πορεία των εργασιών.

Α. Έργο: Ανάπτυξη και Λειτουργία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Στρατηγικού Σχεδιασμού του Τουριστικού Τομέα: Δορυφόρος Λογαριασμός (Δ.Λ.Τ.) και Παρατηρητήριο Τουρισμού

Μετά από την παραλαβή, μελέτη και αξιολόγηση του παραδοτέου του έργου: «Ανάπτυξη και Λειτουργία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Στρατηγικού Σχεδιασμού του Τουριστικού Τομέα: Δορυφόρος Λογαριασμός (Δ.Λ.Τ.) και Παρατηρητήριο Τουρισμού» καταγράφηκαν αξιολογικά οι διαπιστώσεις μας, χρήσιμες για το παραδοτέο του έργου «Ανάπτυξη και Λειτουργία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Στρατηγικού Σχεδιασμού του Τουριστικού Τομέα: Δορυφόρος Λογαριασμός (Δ.Λ.Τ.) και Παρατηρητήριο Τουρισμού» (βλ. 1^η Έκθεση Προόδου, στοιχείο Α).

Το επίσημο παραδοτέο του εν λόγω έργου μετά από μια δύσκολη συνδιαλλακτική διαδικασία με πολλές αρμόδιες υπηρεσίες και άτομα έχει περιέλθει πλέον στη διάθεσή μας για μελέτη και αξιολόγηση των δεδομένων και μεθοδολογικών παραμέτρων του.

Με βάση αυτά τα δεδομένα η μελέτη και αξιολόγηση του εν λόγω έργου συνιστά βασική προϋπόθεση τόσο για τις μεθοδολογικές επιλογές στην εκτέλεση του έργου που έχουμε αναλάβει για το Δήμο Χερσονήσου όσο και για τη γενικότερη πληροφόρηση του Δήμου και αιτιολόγηση της επιλογής της Δημοτικής Αρχής να προχωρήσει στο έργο: «**Διερεύνηση του ρόλου του τουρισμού στην παραγωγική δομή και οικονομία του Δήμου Χερσονήσου με βάση τη προσέγγιση των Περιφερειακών Δορυφόρων Λογαριασμών Τουρισμού**»

Μετά την απόκτηση από το Ερ.Ε.Δο.Λο.Τ. και την ενδελεχή μελέτη-αξιολόγηση του περιεχομένου του παραδοτέου υλικού και πριν τη καταγραφή των διαπιστώσεών μας εκ των προτέρων να σημειώσουμε ότι καταλήξαμε ανεπιφύλακτα στο συμπέρασμα ότι το εν λόγω έργο είναι σχεδόν μη χρήσιμο τόσο γενικότερα για την

πραγματοποίηση του σκοπού για τον οποίο χρηματοδοτήθηκε, δηλαδή την κατασκευή του Ελληνικού Δ.Λ.Τ. όσο πολύ περισσότερο για το αντικείμενο του αναληφθέντος από το ΕΡ.Ε.ΔΟ.ΛΟ.Τ έργου, δηλαδή τη «Διερεύνηση του ρόλου του τουρισμού στην παραγωγική δομή και οικονομία του Δήμου Χερσονήσου με βάση τη προσέγγιση των Περιφερειακών Δορυφόρων Λογαριασμών Τουρισμού»

Επιπλέον από τις επαφές με όλες τις «συναρμόδιες» ή «συναφείς» με το περιεχόμενο του έργου υπηρεσίες μέχρι εύκολα συνάγονται τρεις επιπλέον λόγοι, που, καταδεικνύουν τη μη χρησιμότητά του και συνακόλουθα τη μη δυνατότητα χρησιμοποίησης ή ενεργοποίησής του δαπανηρού αυτού έργου και συνακόλουθα μη εκπλήρωσης του σκοπού χρηματοδότησής του.

Πρώτον, διότι κανείς – υπηρεσία ή φορέας – δεν κλήθηκε θεσμικά και λειτουργικά ποτέ μέχρι σήμερα να το εφαρμόσει

Δεύτερον, διότι κανείς – υπηρεσία ή φορέας – δεν έχει την ελάχιστη αναγκαία γνώση, εμπειρία και προβληματισμό για το έργο αυτό ως εργαλείο για την εθνικολογιστική αντιμετώπιση και πληροφόρηση του ρόλου του τουρισμού στην οποία οικονομία υποδοχής.

Τρίτον, διότι δεν έχει γίνει πραγματικά αντιληπτή μέχρι σήμερα η σημασία αυτού του εργαλείου για την εθνική ή και περιφερειακή τουριστική πολιτική.

Σήμερα συνιστά μείζων ερώτημα το ποίοι φορείς, αρχές ή άτομα γνωρίζουν που βρίσκεται το παραδοτέο φυσικό αντικείμενο (π.χ. το CD) και για ποίο λόγο παραμένει ανενεργό.

Για μεγαλύτερη διαφάνεια στην αξιοπιστία της αξιολόγησης του εν λόγω έργου είναι σημαντικό να μελετήσει κανείς τις ίδιες τις παρατηρήσεις του Σύμβουλου Τεχνικής Υποστήριξης (ΣΤΥ) επί των παραδοτέων του αναδόχου του έργου.

Τα παραδοτέα του Σύμβουλου Τεχνικής Υποστήριξης (ΣΤΥ) αποτελούνται από τρία μέρη - φάκελους :

Φάκελος 1: Αναφορές Προόδου, στις οποίες όπου περιλαμβάνονται Μηνιαίες και Τριμηνιαίες Αναφορές και Δελτία,

Φάκελος 2: Παραδοτέα ΣΤΥ και

Φάκελος 3: Λοιπές Μελέτες ΣΤΥ (βρίσκονται στη διάθεση του Ερ.Ε.ΔΟ.ΛΟ.Τ.).

Αντιπαρερχόμαστε εδώ τις όποιες λεπτομερείς περιγραφές και αναφορές επί των πεπραγμένων της αξιολόγησης του ΣΤΥ και επικεντρωνόμαστε ιδιαίτερα στον Φάκελο ΠΕ2-5 Τελική Αναφορά Πεπραγμένων με ημερομηνία συγγραφής: 2/12/2008, που περιέχει τις αναφορές για την αξιοπιστία και χρησιμότητα του έργου μετά την λήξη και παράδοση αυτού στον εντολέα. Στη σελίδα 3 αναφέρεται τα ακόλουθα που συμπυκνώνουν την όλη εκτίμηση για τη χρησιμότητα του παραδοτέου: «Στόχος της αναφοράς αυτής, σύμφωνα με τη σύμβαση και τη διακήρυξη, είναι να καταγραφούν συνοπτικά οι εργασίες που υλοποιήθηκαν, τα προβλήματα που προέκυψαν και ο τρόπος αντιμετώπισής τους καθώς και

προτάσεις για τη συνέχεια και τη βέλτιστη επιχειρησιακή αξιοποίηση του Κυρίως Έργου συνολικά».

Επίσης, η Τελική Αναφορά Πεπραγμένων συνοδεύεται από το σύνολο της παραγόμενης από το Έργο τεκμηρίωσης (πλήρη φάκελο έργου – projectbook)» και αφού περιγράφει στο κεφάλαιο 2. Παρατηρήσεις και Προβλήματα στη Διάρκεια του Έργου (σελ. 9-16) το τι υλοποιήθηκε και τι όχι, σε κάθε στάδιο του έργου, καταθέτοντας έτσι μία ιστορική καταγραφή της διεκπεραίωσης του έργου, σημειώνει ιδιαίτερα στο Κεφάλαιο 3. Γενικά Συμπεράσματα από την Υλοποίηση του Έργου» (σελ. 17-19) για την αξιολόγηση του έργου, τονίζοντάς μάλιστα με κόκκινα γράμματα, το ακόλουθο: «Το έργο δεν υλοποιήθηκε όπως είχε σχεδιαστεί, δεν ικανοποίησε τις προσδοκίες αυτών που το οραματίστηκαν και το σχεδίασαν, δεν άφησε πίσω του όσα θα μπορούσε να αφήσει. Με λίγα λόγια, η αξία του δεν είναι ανάλογη των χρημάτων που κόστισε».

Συνεχίζοντας και μετά από ορισμένες προτάσεις του στο Κεφάλαιο 4. Επόμενα Βήματα – Προτάσεις (σελ. 20-21), σημειώνεται ιδιαίτερα ότι: «Το πρώτο μέλημα του Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης είναι να κρατήσει τις διαδικασίες για τον ΔΛΤ και το Παρατηρητήριο ενεργές και ζωντανές».

Σήμερα μετά από τέσσερα χρόνια εγκατάλειψης και μη ενεργοποίησης του χρηματοδοτημένου με 3.000.000 € έργου: «Ανάπτυξη και Λειτουργία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Στρατηγικού Σχεδιασμού του Τουριστικού Τομέα: Δορυφόρος Λογαριασμός (Δ.Λ.Τ.) και Παρατηρητήριο Τουρισμού» εκλείπει κάθε δυνατότητα αξιολόγησης, διόρθωσης και κατά το δυνατόν βελτίωσής του. Αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης είναι:

Πρώτον, η Ελλάδα να μη διαθέτει ΔΛΤ και να παραμένει χωρίς τη δυνατότητα παρακολούθησης του όλου παραγωγικού και καταναλωτικού κυκλώματος του ελληνικού τουρισμού, στερούμενη έτσι την αναγκαία αξιόπιστη πληροφόρηση για τις αποφάσεις της τουριστικής πολιτικής.

Δεύτερον, το υλικό του παραδοτέου έργου να μη χρησιμεύει ούτε στο ελάχιστον για τη συγκρότηση του συστήματος για «*Διερεύνηση του ρόλου του τουρισμού στην παραγωγική δομή και οικονομία του Δήμου Χερσονήσου με βάση τη προσέγγιση των Περιφερειακών Δορυφόρων Λογαριασμών Τουρισμού*» που συνιστά το αντικείμενο της μελέτης μας.

Η κατάληξη βέβαια αυτή θα μπορούσε να θεωρηθεί μαθηματικά προσδιορισμένη από τη στιγμή της απόφασης για την χρηματοδότηση του εν λόγω έργου όπου στα πλαίσια της προκήρυξης έλαβε χώρα η μετάλλαξη ενός έργου κατασκευής υπολογιστικού συστήματος-μηχανισμού όπως είναι οι ΔΛΤ – σε μια πρόταση αγοράς Software και Hardware χωρίς προ-γνώση των εργασιών που θα έπρεπε να επιτελέσουν αυτά τα πληροφοριακά προϊόντα. Δηλαδή χωρίς γνώση του περιεχομένου της ουσίας και της αρχιτεκτονικής ενός τέτοιου συστήματος-μηχανισμού όπως είναι οι ΔΛΤ (βλέπε προδιαγραφές της προκήρυξης) προκαθόριζε η προκήρυξη τον τύπο και τη δυναμικότητα για αγορές Software και Hardware για το μεγαλύτερο μέρος της χρηματοδότησης (περίπου το 75%).

Τις διαπιστώσεις αυτές επιβεβαιώνουν και οι αξιολογήσεις που διενεργήσαμε επί του κάθε παραδοτέου πακέτου όταν οι συχνές επαναλήψεις με ρητές αναφορές για την έλλειψη στατιστικών στοιχείων (βλέπε π.χ. στην αναγνώριση και αποδοχή των ελλείψεων σε στατιστικά δεδομένα 1. στον Σ.Τ.Υ, Ενότητα 1.1., Σελίδες 1-2, Ενότητα 1.1., Σελίδα 2, Παράγραφος 4, Ενότητα 1.2., Σελίδα 3, Παράγραφος 1, Ενότητα 1.2., Σελίδα 3, Παράγραφος 1 καθώς και στις αναφορές του τεύχους προκήρυξης για την ανάγκη στατιστικών στοιχείων), παραγνωρίζοντας το γεγονός ότι η κατασκευή ενός ΔΛΤ προϋποθέτει ακριβώς το θεσμικό και τεχνικό σχεδιασμό για την ετήσια συνεχή απόκτηση των στατιστικών στοιχείων, δηλαδή ένα από τα βασικά αντικείμενα του έργου, πράγμα που απουσιάζει παντελώς από το παραδοτέο υλικό του ΔΛΤ το 2008.

B. Έργο: Καταγραφή των καταλυμάτων των περιφερειών της χώρας

Μετά την απόκτηση των παραδοτέων της Βάσεων Δεδομένων του έργου της Καταγραφής των καταλυμάτων των περιφερειών της χώρας, αρχής γενομένης από την Περιφέρεια Κρήτης και πριν τη διερεύνηση του περιεχομένου αυτού του έργου, παραθέτουμε τα δεδομένα της προκήρυξης του:

ΤΙΤΛΟΣ: Σύμβουλος Υποστήριξης - Περιφέρεια Κρήτης (στοιχεία από το Internet).

- ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ: 2.10.2007
- ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΠΟΥ ΥΠΟΒΛΗΘΗΚΑΝ: 2
- ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ ΣΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΑΝΑΤΕΘΗΚΕ Η ΣΥΜΒΑΣΗ: Bung Ingenieure AG, Englestr. 4, D-69126 Χαιλδεβεργη. E-mail: info@bung-ag.de. Τηλ. 490 62 21 30 60. Διεύθυνση Internet (URL):www.bung-ag.de. Φαξ 490 62 21 30 61 72.
- ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ Αρχική εκτιμώμενη συνολική αξία της σύμβασης: **Αξία 1 500 000 EUR.** με ΦΠΑ. Ποσοστό ΦΠΑ (%) 19. Συνολική τελική αξία της σύμβασης: Αξία 1.318.900,80 EUR. με ΦΠΑ. Ποσοστό ΦΠΑ (%) 19.
- Η ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΑΝΑΤΕΘΕΙ ΣΕ ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟ: Όχι.
- ΤΜΗΜΑ VI: ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ - ΣΥΜΒΑΣΗ ΣΧΕΤΙΖΟΜΕΝΗ ΜΕ ΣΧΕΔΙΟ Ή/ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ: Ναι.
- ΑΝΑΦΕΡΑΤΕ ΤΟ (ΤΑ) ΣΧΕΔΙΟ(Α) Η/ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ (ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ): Οι συμβάσεις συγχρηματοδοτούνται, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» του ΚΠΣ 2000-2006, από πόρους του Εθνικού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων κατά 35 % και από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) κατά 65 %.
- ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ: Φορέας αρμόδιος για τις διαδικασίες προσφυγής: Υπουργείο Τουριστικής Ανάπτυξης, Μεσογείων 109-111, GR-11526 Αθήνα. E-mail: papadopoulos_d@mintour.gr. Τηλ. (30-210)696 47 37. Διεύθυνση Internet (URL): www.gnto.gr. Φαξ (30-210)691 30 20.

- ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ: Ακριβείς πληροφορίες για την(τις) ημερομηνία(ες) υποβολής προσφυγών:
- 4577/14.03.2007,5773/03.04.2007,13247/06.08.2007,8555/23.05.2007,8565/23.05.2007,8566/23.05.2007,8539/23.05.2007,8570/23.05.2007,8569/23.05.2007.
- ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΛΗΦΘΟΥΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ: Υπουργείο Τουριστικής Ανάπτυξης, Μεσογείων 109-111, GR-11526 Αθήνα. E-mail: rapadopoulos_d@mintour.gr. Τηλ. (30-210)696 47 37. Διεύθυνση Internet (URL): www.gnto.gr. Φαξ (30-210)691 30 20.
- ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ: 7.1.2008.

Αναλόγως, ως φαίνεται το έργο αυτό πραγματοποιήθηκε σε 13 Περιφέρειες και με ανάλογες προϋποθέσεις, «προδιαγραφές» και χρηματοδότηση που έφθασε, όπως μας γνωστοποιήθηκε, το ποσό των περίπου 11 εκατ. Ευρώ.

Θα πρέπει από την αρχή να σημειώσουμε, ότι το έργο αυτό της καταγραφής-απογραφής των καταλυμάτων στις περιφέρειες της χώρας, έχοντας εγκαταλειφθεί μετά την παραλαβή του έχει πλέον χαθεί η ευκαιρία διατήρησης και επικαιροποίησης ενός σημαντικού αρχείου – πρωτοκόλλου επιχειρήσεων χρήσιμου τόσο για τον ΔΛΤ όσο και για τη γενικότερη τουριστική και οικονομική εθνική, περιφερειακή και τοπική πολιτική.

Σκοπός μας είναι εκτός της επιβεβλημένης ανασκόπησης και αξιολόγησης του έργου αυτού ως προϋπάρχουσας ενέργειας του δημοσίου επί του αντικειμένου της μελέτης μας και η κατά το δυνατόν η επανενεργοποίησή του για τη διαμόρφωση από αυτό – σε συνδυασμό βέβαια και από άλλες πληροφορίες και στοιχεία - της αναγκαίας ΒΔ για το Δ. Χερσονήσου. Μια τέτοια βέβαια ενεργοποίηση θα είναι χρήσιμη αφενός για όλη τη χώρα και αφετέρου θα αποτελέσει τη πρώτη αναλυτική ΒΔ αυτού του είδους για την πειραματική εφαρμογή-προσέγγιση του συστήματος ΔΛΤ.

Οι Βάσεις Δεδομένων που μας παραδόθηκαν σε DVD-ROM με το υπ. Αρ. Πρωτ. 8589 / 08-06-2012 από του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού / Γ.Γ. Τουρισμού / Γ. Δ-ση Τουριστικών Επενδύσεων σε ότι αφορά την εν λόγω καταγραφή των καταλυμάτων, παρουσίασαν σοβαρά προβλήματα ανάγνωσης και αβεβαιότητας ως προς την αξιοπιστία και τη χρησιμότητα του έργου αυτού και τα οποία δεν έχουν μέχρι σήμερα ολοσχερώς επιλυθεί.

Συγκεκριμένα:

Το σοβαρό πρόβλημα που προέκυψε μετά την παραλαβή στις 8-7-2012 των πιο πάνω 21 ΒΔ ήταν ότι η εν λόγω παράδοση δεν περιλάμβανε το ειδικό για την περίπτωση πρόγραμμα ιεραρχικής διαπλοκής μεταξύ των ΒΔ (λογισμικό διαχείρισης) ώστε αφενός να μπορούν να διαβαστούν αφετέρου να μπορούν να τεθούν τα στοιχεία τους με μορφή πιο απλή π.χ. excel ώστε να είναι δυνατή τόσο η ανάγνωση περί του τι πρόκειται όσο και η επεξεργασία και αξιολόγησή τους έτσι

ώστε να διαφανεί η χρησιμότητά τους για τις ανάγκες των ΔΛΤ και ιδιαίτερα για τη προσέγγιση της περίπτωσης Χερσονήσου.

Μετά από επιμονή και μια επίπονη διαδικασία μας παραδόθηκε στις **8-7-2012** και το ειδικό για την περίπτωση πρόγραμμα ιεραρχικής διαπλοκής μεταξύ των ΒΔ – το λογισμικό διαχείρισης, πράγμα που θεωρούσαμε ότι θα μας επιτρέψει να επιταχύνουμε πλέον την επεξεργασία των δεδομένων της εκτελεσθείσας καταγραφής των καταλυμάτων της Χώρας, της Κρήτης και της Χερσονήσου.

Παρά την παραλαβή και του λογισμικού διαχείρισης η εξέλιξη αποδείχτηκε αρκετά περίπλοκη ώστε να καταφύγουμε σε ειδικούς της πληροφορικής πάνω από τις γνώσεις που εμείς διαθέταμε. Μετά την παρέλευση περίπου 25 ημερών μας αποκτήσαμε στις 6-8-2012 έναν αριθμό πινάκων Excel των αντίστοιχων ΒΔ. Το επόμενο χρονικό διάστημα και εάν δεν εμφανιστεί κανένα άλλο πρόβλημα θα διαμορφωθεί ένα ενιαίο Excel που να περιέχει όλες τις ανά κατάλυμα πληροφορίες για όλη τη χώρα και συνακόλουθα για τη Χερσονήσο και θα είναι χρήσιμο τόσο για την ολοκλήρωση των εργασιών μας επί αυτού του πεδίου όσο και γενικότερα για τις αναγκαίες αναλύσεις.

Μετά την ολοκλήρωση της αναφερόμενης βάσης δεδομένων για τα καταλύματα της χώρας και σε συνδυασμό με τις πληροφορίες από το ΜΗΤΕ, τον ΕΟΤ και το ΞΕΕ καθώς και την επίσημη κλαδική ονοματολογία και διάρθρωση της χώρας και των επιμέρους Περιφερειών θα αποτελέσει τη βάση για τη συγκρότηση της **ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΒΑΣΗΣ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ** ή [TBX] στην οποία θα διαφοροποιούνται πλέον εύκολα η «τουριστική» από τη «συναφώς τουριστική» και τη «μη τουριστική» παραγωγική δομή της περιοχής μελέτης.

Γ. ΕΟΤ – Μητρώο Τουριστικών Επιχειρήσεων

Με την απόκτηση στις 20-6-2012 της Βάσης Δεδομένων όλων των τύπων και μορφών των καταλυμάτων αλλά και των τουριστικών επιχειρήσεων της χώρας με βάση τα μητρώα του ΕΟΤ έχει ολοκληρωθεί η καταγραφή των τουριστικών επιχειρήσεων του Δήμου. Η αντίστοιχη δε συγκριτική διαδικασία με τα στοιχεία των άλλων Βάσεων Δεδομένων που έχουμε αναφέρει και αξιολογούμε θα βελτιώσει κατά πολύ την ΒΔ των τουριστικών επιχειρήσεων του Δήμου Χερσονήσου.

Τα μέχρι σήμερα δεδομένα-ευρήματα μπορούν να συνοψισθούν ως εξής:

- Πρώτη προσέγγιση κλαδικής δομής Δήμου Χερσονήσου ανά Δημοτική Ενότητα & Π.Ε. Ηρακλείου .
- Τουριστικά Χαρακτηριστικές Δραστηριότητες (είδος & πλήθος επιχειρήσεων) και αντίστοιχη τουριστικά προσανατολισμένη τουριστική δομή.
- Συγκριτική αντιστοίχιση της παραγωγικής δομής Δήμου Χερσονήσου με Π.Ε. Ηρακλείου.

Δ. Συνεργασίες με συναφείς με το τουρισμό φορείς και αρχές και το Γραφείο Συμφωνίας - Συνεργασίας με το ΚΕΠΕ.

Όπως αναφέρεται και στην 1η Έκθεση Προόδου, της πρώτης φάσης, αντιμετωπίζοντας από τη θεσμική του πλευρά το εν λόγω έργο μεταξύ Δήμου Χερσονήσου και Ερ.Ε.Δο.Λο.Τ. και τη συνέχισή του στα πλαίσια της αναγκαίας επικαιροποίησής του στο μέλλον, επιδιώξαμε τη συνεργασία με φορείς των οποίων το έργο άπτεται του συνόλου ή διαφόρων εκφάνσεων της θεωρίας και πράξης του ΔΛΤ στα πλαίσια του ελληνικού παραδείγματος, όπως: Υπουργείο Τουρισμού, ΤτΕ, ΕΛΣΤΑΤ, ΞΕΕ, ΣΕΤΕ, ΚΕΠΕ, κ.α. από τους οποίους βρήκαμε θετική ανταπόκριση.

Στα πλαίσια αυτής της ενέργειας, σημειώνεται ιδιαίτερα ότι η ανταπόκριση εκ μέρους του ΚΕΠΕ (Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών, Πρόεδρος ο Καθηγητής κ. Π. Κορλίρας), μετά τις αλληπάλληλες συναντήσεις και συζητήσεις για την εφαρμογή της προσέγγισης ΔΛΤ στην περίπτωση του Δήμου Χερσονήσου, ήταν άκρως ενδιαφέρουσα σε σημείο που να δημιουργηθούν όλοι εκείνοι οι παράγοντες (επιστημονικό ενδιαφέρον, εμπιστοσύνη, υποστήριξη κ.ο.κ.) οι οποίοι οδήγησαν μετά την επιστολή μας στις 2-5-2012 στην απόφαση του ΔΣ του ΚΕΠΕ στις 26-6-2012 για τη δημιουργία Γραφείου Θεσμού στο ΚΕΠΕ με τον τίτλο της Προγραμματικής Σύμβασης και στην υπογραφή Προγραμματικής Συμφωνίας Συνεργασίας μεταξύ ΚΕΠΕ και Ερ.Ε.Δο.Λο.Τ. στις 31-7-2012.

Το Γραφείο αυτό, στην Τριμελή Επιτροπή Παρακολούθησης του οποίου προΐσταται ως εκπρόσωπος του Δ. Χερσονήσου ο κ. Δήμαρχος Χερσονήσου, θα επιτρέψει τόσο την εκτέλεση του έργου με ορθολογικότερους όρους όσο και τη κοινωνικοπολιτική εμπέδωση και διάδοση της σημασίας του ΔΛΤ για την πολιτική και των άλλων περιφερειών και γενικότερα για την εφαρμογή του ΔΛΤ στη χώρα, όπου μεθοδολογικο-τεχνικά αλλά και ιστορικά ο Δήμος Χερσονήσου θα παίζει το ρόλο του Παραδείγματος.

Κατά τη 2^η Φάση των εργασιών έχουν επίσης προχωρήσει διάφορες στατιστικές επεξεργασίες και προσεγγίσεις από τις οποίες πραγματοποιήθηκε συνοπτική παρουσίαση στα πλαίσια της αντίστοιχης έκθεσης της προόδου του έργου (βλ. στατιστικά στοιχεία σχετικά με την έρευνα στην ακόλουθη ηλεκτρονική διεύθυνση).

<http://www.hersonisos.gr/municipal/tourism/tourism-satellite-accounts.html>